

Încrederea în economie în ameliorare

04 decembrie 2023

[For English version click here](#)

România

- Încrederea în economia națională s-a ameliorat pentru a doua lună consecutiv în noiembrie (indicatorul Comisiei Europene la maximul din martie), evoluție care exprimă continuarea relansării post-pandemie pe termen scurt. Se evidențiază divergența dintre creșterea indicatorilor de încredere în industrie și servicii și scăderea indicatorilor de încredere în comerț și construcții luna trecută.
- Pe de altă parte, autorizațiile de construire au continuat să scadă în octombrie, pentru a 20-a lună consecutiv, dar cu un ritm anual în atenuare la 8,8%, până la 3.002 unități. În perioada ianuarie – octombrie 2023 autorizațiile s-au redus cu 22,2% an/an în medie, pe fondul nivelului ridicat al costurilor de finanțare și persistenței factorilor de incertitudine.
- În ședința de tranzacționare de miercuri piața financiară a reacționat la climatul din piețele financiare internaționale și la știrile interne.
- La nivelul pieței monetare ratele de dobândă au prezentat fluctuații marginale: overnight la 5,75%/6,03%. ROBOR la trei s-a consolidat la 6,25%, iar ROBOR la șase luni a scăzut cu un punct bază la 6,31%.
- Pe piața titlurilor de stat se evidențiază scăderea ratei de dobândă pe scadența 10 ani (barometru pentru costul de finanțare în economie) cu 15 puncte bază la 6,87%, nivelul minim din 8 noiembrie.
- La BNR EUR/RON în stagnare la 4,9726, iar USD/RON -0,23%, la 4,5313.
- Piața de acțiuni a crescut (indicele BET cu 0,2%), pe o lichiditate în majorare la peste 38,2 milioane EUR.

Zona Euro

- Încrederea în economia regiunii (principalul partener economic al României) s-a ameliorat în noiembrie, indicatorul Comisiei Europene urcând cu un ritm lunar de 0,3 puncte, la 93,8 puncte, cel mai ridicat nivel din iulie.
- Pe piața forței de muncă rata șomajului s-a consolidat la 6,5% în octombrie, în zona minimelor istorice, expresie a rezistenței la deteriorarea activității economice.
- Nu în ultimul rând, prețurile de consum au confirmat tendința de decelerare în penultima lună a anului curent, la 2,4% an/an, cel mai redus nivel din iulie 2021.
- În ședința de tranzacționare de vineri piața financiară a încorporat știrile macroeconomice regionale, evoluțiile macro-financiare internaționale, informațiile companiilor listate și dinamica din piețele de materii prime.
- Rata de dobândă la obligațiunile suverane la 10 ani din Germania s-a redus la 2,361%, indicele pan-european EuroStoxx 50 +0,8%, iar EUR/USD s-a depreciat cu 0,51%, la 1,0875 (referința BCE).

Piața monetară	01-decembrie-2023	1zi(%)	an/an(%)
ROBOR (3L)	6.25	-	(20.2)
ROBOR (6L)	6.31	(0.2)	(21.7)
EURIBOR (3L)	3.960	(0.1)	100.8
EURIBOR (6L)	4.004	(0.6)	66.5
LIBOR (3L)	5.6368	0.1	18.3
LIBOR (6L)	5.7692	0.1	11.5

Piața de capital	01-decembrie-2023	1zi(%)	an/an(%)
DJIA	36,245.5	0.8	5.3
EuroStoxx 50	4,418.5	0.8	11.1
ATX	3,316.7	0.8	3.4
BET	14,712.1	0.2	25.4

Piața valutară	01-decembrie-2023	1zi(%)	an/an(%)
EUR/USD	1.0884	(0.0)	3.5
EUR/RON	4.9726	0.0	1.1
USD/RON	4.5313	(0.2)	(4.4)

Cotații mărfuri	01-decembrie-2023	1zi(%)	an/an(%)
petrol (WTI) \$/bbl	74.1	(2.5)	(8.8)
aur (\$/uncie)	2,072.2	1.8	14.9

Macro-indicatori	perioada	an/an(%)	nivel(%)
PIB real	T3/2023	0.20	-
rata inflației IPC	Oct-2023	8.07	-
rata șomajului	Sep-2023		5.40
rata de dobândă de politică monetară	11-lan-2023	-	7.00
ROBOR (IRCC)	T2/2023	-	5.96

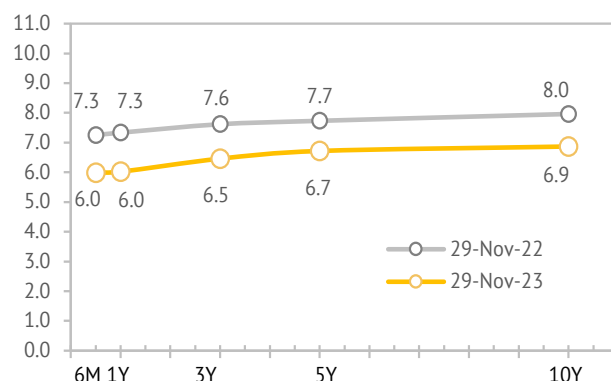
Sursa: Bloomberg, cotațiile Euribor și Libor din ziua anterioară datei din tabel

- Industria prelucrătoare din prima economie a lumii (cu un PIB nominal de peste 27,6 trilioane dolari în trimestrul III) a continuat să scadă în noiembrie, pentru a 13-a lună consecutiv, conform indicatorului estimat de Institute for Supply Management (ISM).
- Pe de altă parte, sectorul de construcții (intensiv în capital și forță de muncă) a crescut pentru a opta lună la rând în octombrie, cu o rată lunară în accelerare la 0,6%.
- De asemenea, PIB-ul a accelerat la 3,0% an/an în T3 (cel mai bun ritm din T1 2022), pe fondul ameliorării consumului privat și consumului public (rate anuale de 2,3%, respectiv 4,7%). În perioada ianuarie – septembrie 2023 prima economie a lumii a înregistrat un avans mediu anual de 2,4%, evidențiindu-se majorarea consumului privat și consumului public cu rate medii anuale de 2,1%, respectiv 3,9%.
- Nu în ultimul rând, prețurile de consum (pe indicatorul PCE, agreat de Rezerva Federală) au continuat tendința de decelerare, la 3,0% an/an în octombrie, nivelul minim din martie 2021.
- Evoluțiile macroeconomice, știrile companiilor listate (Wendy's) și fluctuațiile cotațiilor internaționale la materii prime au influențat piața financiară vineri.
- Rata de dobândă la titlurile de stat pe scadența 10 ani (barometru pentru costul de finanțare în economia mondială) a scăzut la 4,209%, indicele Dow Jones +0,8%, iar dolarul american s-a apreciat cu 0,51% raportat la moneda unică europeană (cursul BCE).

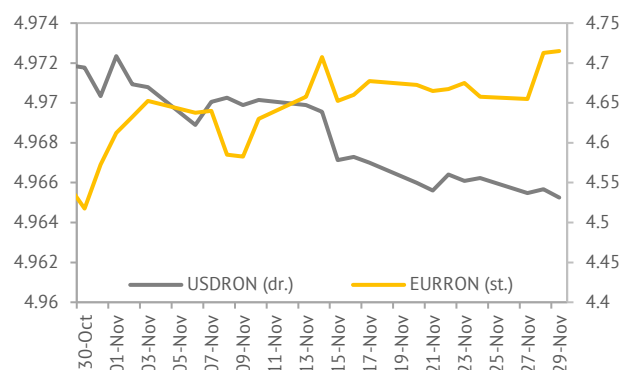
Calendar macroeconomic săptămânal

România	4 decembrie	Rata șomajului (Oct)
România	4 decembrie	Rezervele internaționale (Noi)
SUA	4 decembrie	Comenzile în fabrici (Oct)
România	5 decembrie	Turismul (Oct)
România	5 decembrie	Prețurile producției industriale (Oct)
Zona Euro	5 decembrie	Prețuri de producător în industrie (Oct)
SUA	5 decembrie	Sectorul de servicii, ind. ISM (Noi)
România	6 decembrie	Comerțul cu amănuntul (Oct)
Zona Euro	6 decembrie	Sectorul de construcții, ind. PMI (Noi)
Zona Euro	6 decembrie	Comerțul cu amănuntul (Oct)
SUA	6 decembrie	Productivitatea muncii (T3)
SUA	6 decembrie	Balanța comercială (Oct)
România	7 decembrie	PIB-ul și componentele (T3)
Zona Euro	7 decembrie	Evoluția economiei (T3)
SUA	7 decembrie	Creditul de consum (Oct)
SUA	8 decembrie	Încrederea consumatorilor (Dec)
SUA	8 decembrie	Piața forței de muncă (Noi)

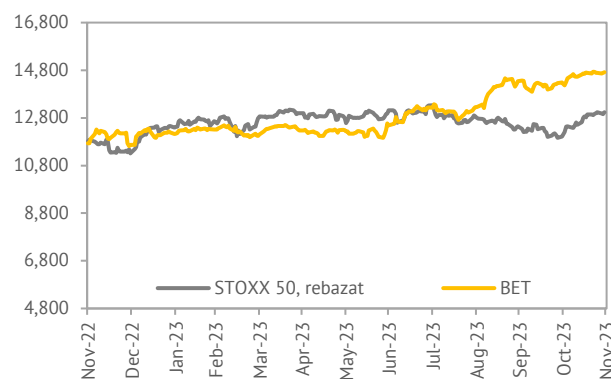
Curba randamentelor România

Curs de schimb (RON fixing)

Indici bursieri (BET vs. EUROSTOXX50)

Sursa: Bloomberg

dr. Andrei Rădulescu

Director Analiză Macroeconomică, Banca Transilvania

research@bancatransilvania.ro

Limitarea răspunderii

Acest raport este publicat în România de Banca Transilvania/subsidiarele sale, o instituție financiar-bancară ale cărei activități sunt reglementate și supravegheate consolidat de Banca Națională a României (BNR) și Autoritatea de Supraveghere Financiară (ASF). Rapoartele de analiză emise de Banca Transilvania și/sau subsidiarele sale au un caracter pur informativ, nefiind concepute/prevăzute cu scopul utilizării ca instrumente auxiliare în procesul de luare a deciziilor de investiții și nici cu scopul utilizării acestora în orice etapă a prestării unor servicii sau activități de investiții. Orice persoană care înțelege să folosească aceste rapoarte de analiză în procesul de luare a deciziilor de investiții, precum și folosirea acestora în orice etapă a prestării unor servicii sau activități de investiții își asumă în mod expres toate riscurile aferente, Banca Transilvania neavând nici o obligație legală sau de orice altă natură față de persoana în discuție care ar deriva din publicarea acestor rapoarte de analiză. Cu alte cuvinte, analizele publicate de Banca Transilvania sau oricare dintre subsidiarele sale nu trebuie interpretate ca: a) Ofertă de vânzare/subscriere sau orice alt serviciu sau activitate de investiții cu privire la instrumente financiare menționate în rapoarte; b) Element de reclamă pentru instrumentele financiare menționate în rapoarte. Pentru a evita orice confuzie, persoanele care se abonează prin introducerea e-mailului pe [BT Research](#) în vederea abonării la aceste rapoarte nu sunt considerate ca fiind clienți ai Băncii Transilvania și/sau ai subsidiarelor sale, iar abonarea nu reprezintă un contract de orice natură (inclusiv de prestare de servicii financiare). În acest sens subliniem că Banca Transilvania și/sau subsidiarele sale nu solicită informații de natura datelor cu caracter personal de la persoanele menționate mai sus, în afara e-mail-ului care va fi folosit pentru comunicarea acestor rapoarte.

Informațiile care stau la baza acestor rapoarte au fost obținute din surse publice, considerate, în limita datelor disponibile publice, relevante și de încredere cum ar fi: institute de statistică, Bănci Centrale, agenții financiare & organizații interne și internaționale etc. Lista menționată nu este exhaustivă, Banca Transilvania având dreptul să modifice în orice moment și fără un preaviz prealabil sursele publice utilizate. Atragem însă atenția cu privire la faptul că acuratețea/corectitudinea acestor informații din surse publice nu poate fi verificată, atestată și/sau contestată de instituția noastră. Opiniile analitice exprimate în rapoarte reflectă punctul de vedere al analiștilor la momentul publicării, rezultat prin raționament independent cu metode analitice specifice. Rapoartele emise pot să nu coincidă cu poziția tuturor societăților din Grupul Financiar Banca Transilvania. Opiniile au fost exprimate cu bună-credință, fără omisiuni intenționate și în condiții limitate de acces la informații: a existat acces doar la datele și informațiile făcute publice de către organisme și organizații naționale și internaționale. Rapoartele de analiză nu conțin și/sau nu sunt fundamentate pe date care pot să fie considerate informații privilegiate în sensul legii aplicabile, Banca Transilvania respectând în totalitate cerințele legale privind gestiunea informației privilegiate și cele privind prevenirea abuzului de piață.

Atragem atenția cu privire la faptul că rapoartele de analiză prezente nu sunt servicii sau activități de investiții în sensul pachetului legislativ european Mifid II/Mifir, astfel încât subliniem că persoanele care folosesc informațiile din prezentele rapoarte nu beneficiază de protecția oferită de cadrul de reglementare menționat mai sus, fiind singurii răspunzători pentru orice potențial prejudiciu rezultat din utilizarea acestei informații. Rapoartele de analiză ale Băncii Transilvania sau ale subsidiarelor sale ar putea fi nepotrivite pentru unii investitori (în funcție de situația financiară, orizontul și obiectivele investiționale). Subliniem că rapoartele de analiză nu reprezintă recomandări individuale și/sau personalizate unei anumite persoane sau grup de persoane de orice natură. Aceste rapoarte nu au fost emise la solicitarea unei terțe părți față de Banca Transilvania și/sau în legătură cu realizarea uneia sau mai multor tranzacții cu instrumente financiare. Valoarea instrumentelor financiare la care se face referire în analizele elaborate fluctuează în timp, iar performanța trecută nu constituie sub nicio formă un indicator pentru performanța viitoare. Totodată, subliniem faptul că investițiilor le sunt asociate factori de risc, care nu sunt totalmente explicitați în rapoarte. Altfel spus, Banca Transilvania și/sau subsidiarele sale sau orice colaborator nu sunt responsabili pentru niciun fel de pierdere directă și/sau potențială rezultată din utilizarea elementelor publicate în raport.

Rapoartele de analiză emise pot fi modificate oricând fără o notificare prealabilă, Banca Transilvania și/sau subsidiarele sale rezervându-și dreptul de a întrerupe publicarea fără aviz prealabil. Remunerația autorilor rapoartelor de analiză nu este în niciun fel influențată de opiniile exprimate în cadrul acestora. Banca Transilvania, angajații sau colaboratorii săi sau ai subsidiarelor sale pot avea expunere pe orice instrument financiar analizat în raport. Reproducerea totală sau parțială a acestui raport este permisă doar prin menționarea sursei.

Arhiva rapoartelor de analiză emise de Banca Transilvania/subsidiarele sale poate fi consultată accesând [BT Research](#).

Economic confidence improving

04 December 2023

Romania

- The confidence in the national economy improved for the second month in a row in November (the indicator of the European Commission at the highest level since March), an evolution expressing the continuity of the post-pandemic recovery in the short run. There can be noticed the divergence between the increase of the confidence in industry and services and the decline of the confidence in trade and constructions past month.
- On the other hand, the residential building permits continued the decline in October, for the 20th month in a row, but by a slower YoY pace to 8.8%, to 3,002 units. During January – October 2023 the residential building permits contracted by 22.2% YoY on average, due to the high level of the financing costs and to the persistence of the uncertainties.
- On Wednesday the financial market reacted to the climate on the international markets and to the domestic factors.
- Across the money market the interest rates presented marginal fluctuations: overnight at 5.75%/6.03%. 3M ROBOR consolidated at 6.25%, while 6M ROBOR declined by 1bp to 6.31%.
- On the bonds market there can be noticed the decline of the interest rate on 10YR maturity (a benchmark for the financing costs in the economy) by 15bps to 6.87%, the lowest level since 8 November.
- At NBR EUR/RON stagnated at 4.9726, while USD/RON -0.23% to 4.5313.
- The stock market rose (BET Index by 0.2%), while the total turnover increased to over EUR 38.2mn.

Euroland

- The economic confidence in the region (the main economic partner of Romania) improved in November, the indicator of the European Commission climbing by 0.3 points MoM to 93.8 points, the highest level since July.
- On the labour market the unemployment rate consolidated at 6.5% in October, close to the record low level, an evolution confirming the resilience to the deterioration of the economic activity.
- Last, but not least, the consumer prices confirmed the slowing down trend in November, to 2.4% YoY, the weakest level since July 2021.
- On Friday the financial market incorporated the regional macroeconomic developments, the international macro-financial climate, the news regarding the listed companies and the dynamics on the international commodities markets.
- The interest rate on Germany 10YR Bunds declined to 2.361%, the pan-European EuroStoxx 50 +0.8%, while EUR/USD depreciated by 0.51% to 1.0875 (ECB reference).

Money market	01-December-2023	1Day(%)	YoY(%)
ROBOR (3M)	6.25	-	(20.2)
ROBOR (6M)	6.31	(0.2)	(21.7)
EURIBOR (3M)	3.960	(0.1)	100.8
EURIBOR (6M)	4.004	(0.6)	66.5
LIBOR (3M)	5.6368	0.1	18.3
LIBOR (6M)	5.7692	0.1	11.5

Stock market	01-December-2023	1Day(%)	YoY(%)
DJIA	36,245.5	0.8	5.3
EuroStoxx 50	4,418.5	0.8	11.1
ATX	3,316.7	0.8	3.4
BET	14,712.1	0.2	25.4

FX market	01-December-2023	1Day(%)	YoY(%)
EUR/USD	1.0884	(0.0)	3.5
EUR/RON	4.9726	0.0	1.1
USD/RON	4.5313	(0.2)	(4.4)

Commodities	01-December-2023	1Day(%)	YoY(%)
oil (WTI) \$/bbl)	74.1	(2.5)	(8.8)
gold (\$/ounce)	2,072.2	1.8	14.9

Macro-indicators	period	1Day(%)	level(%)
Real GDP	3Q/2023	0.20	-
Inflation (IPC)	Oct-2023	8.07	-
Unemployment rate	Sep-2023		5.40
Monetary policy rate	11-Jan-2023	-	7.00
ROBOR (IRCC)	2Q/2023	-	5.96

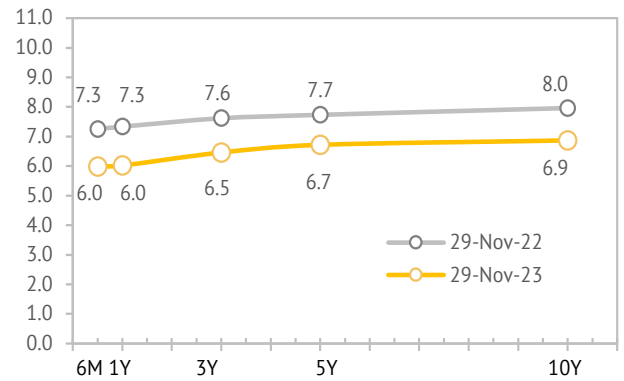
Source: Bloomberg, Euribor and Libor of the previous day

- The manufacturing in the largest economy in the world (with a nominal GDP of over USD 27.6tn in 3Q) continued the contraction in November, for the 13th month in a row, according to indicator estimated by Institute for Supply Management (ISM).
- On the other hand, the constructions (capital and labour intensive sector) rose for the eighth month in a row in October, by an accelerating MoM pace to 0.6%.
- Furthermore, the GDP accelerated to 3.0% YoY in 3Q (the best dynamics since 1Q 2022), an evolution determined by the dynamics of the private consumption and public consumption (2.3% YoY and 4.7% YoY, respectively). During January – September 2023 the US economy advanced by 2.4% YoY on average, being noticed the increase of the private consumption and of the public consumption, by average annual paces of 2.1% and 3.9%, respectively.
- Last, but not least, the consumer prices (on PCE indicator, agreed by the Federal Reserve) continued to decelerate to 3.0% YoY in October, the lowest level since March 2021.
- The macroeconomic developments, the news regarding the listed companies (Wendy's) and the fluctuations of the international commodities prices influenced the financial market on Friday.
- The interest rate on 10YR bonds (a benchmark for the financing costs in the global economy) declined to 4.209%, the Dow Jones Index +0.8%, while US dollar appreciated by 0.51% against EUR (ECB reference).

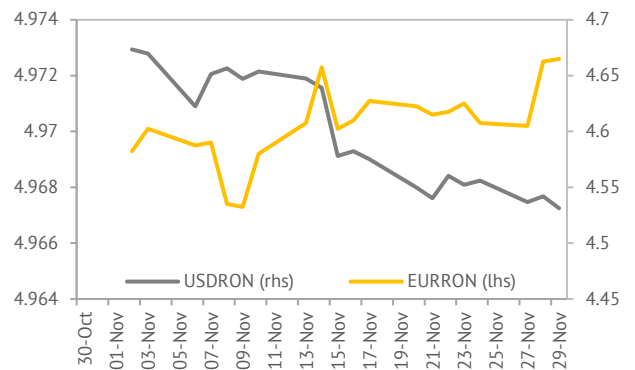
Weekly Macroeconomic Calendar

Romania	4 December	Unemployment rate (Oct)
Romania	4 December	International reserves (Nov)
USA	4 December	Factory orders (Oct)
Romania	5 December	Tourism sector (Oct)
Romania	5 December	Industrial production prices (Oct)
Euro Area	5 December	Industrial production prices (Oct)
USA	5 December	Services sector, ISM indicator (Nov)
Romania	6 December	Retail sales (Oct)
Euro Area	6 December	Construction sector, PMI indicator (Nov)
Euro Area	6 December	Retail sales (Oct)
USA	6 December	Labour productivity (3Q)
USA	6 December	Trade balance (Oct)
Romania	7 December	GDP and components (3Q)
Euro Area	7 December	GDP and components (3Q)
USA	7 December	Consumer credit (Oct)
USA	8 December	Consumer confidence (Dec)
USA	8 December	Labor market (Nov)

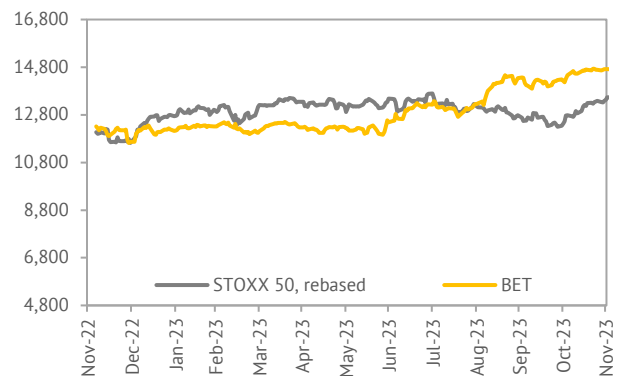
Yield curve Romania

FX market (RON fixing)

Stock market (BET vs. EUROSTOXX50)

Source: Bloomberg

Andrei Rădulescu, Ph. D.

Director of Macroeconomic Research, Banca Transilvania

research@bancatransilvania.ro

Limitation of liability

This report is published in Romania by Banca Transilvania/subsidiaries, a financial-banking institution whose activities are regulated and supervised on a consolidated basis by the National Bank of Romania (NBR) and the Financial Supervisory Authority (FSA). The research reports issued by Banca Transilvania and/or its subsidiaries are for informational purposes only and are not intended to be used as an auxiliary tool in the investment decision-making process or to be used at any stage of the provision of investment services or activities. Any person who intends to use these research reports in the investment decision-making process, as well as their use at any stage of the provision of investment services or activities, expressly assumes all related risks, and Banca Transilvania shall have no legal or other obligation towards the person in question arising from the publication of these research reports. In other words, the analyses published by Banca Transilvania or any of its subsidiaries shall not be construed as: a) An offer to sell/underwrite or any other investment service or activity with respect to the financial instruments referred to in the reports; b) An advertising element for the financial instruments referred to in the reports. In order to avoid any confusion, persons who subscribe by entering their e-mail on [BT Research](#) in order to subscribe to these reports are not considered as clients of Banca Transilvania and/or its subsidiaries, and the subscription does not constitute a contract of any kind (including the provision of financial services). In this respect, we stress that Banca Transilvania and/or its subsidiaries do not request information of a personal data nature from the above-mentioned persons, other than the e-mail that will be used for the communication of these reports.

The information on which these reports are based has been obtained from public sources, considered, within the limits of publicly available data, relevant and reliable, such as: statistical institutes, Central Banks, financial agencies & domestic and international organisations, etc. The list mentioned is not exhaustive and Banca Transilvania has the right to modify at any time and without prior notice the public sources used. However, we draw your attention to the fact that the accuracy/correctness of this information from public sources cannot be verified, certified and/or contested by our institution. The analytical views expressed in the reports reflect the analysts' view at the time of publication, resulting from independent reasoning with specific analytical methods. The reports issued may not coincide with the position of all companies in Banca Transilvania Financial Group. The opinions have been expressed in good faith, without intentional omissions and under limited conditions of access to information: there was access only to data and information made public by national and international bodies and organisations. The analysis reports do not contain and/or are not based on data that may be considered inside information within the meaning of the applicable law, Banca Transilvania fully complies with the legal requirements on the management of inside information and on the prevention of market abuse.

We draw attention to the fact that the present analysis reports are not investment services or activities within the meaning of the Mifid II/Mifir European legislative package, so we emphasise that persons using the information in the present reports do not benefit from the protection offered by the above-mentioned regulatory framework and are solely liable for any potential damage resulting from the use of this information. The research reports of Banca Transilvania or its subsidiaries may be unsuitable for some investors (depending on their financial situation, horizon and investment objectives). We emphasise that the analysis reports do not represent individual and/or personalised recommendations to any particular person or group of persons of any nature. These reports have not been issued at the request of a third party vis-à-vis Banca Transilvania and/or in connection with the execution of one or more transactions in financial instruments. The value of the financial instruments referred to in the analyses prepared fluctuates over time and past performance is in no way an indicator of future performance. At the same time, we point out that risk factors are associated with investments, which are not fully disclosed in the reports. In other words, Banca Transilvania and/or its subsidiaries or any collaborator are not responsible for any direct and/or potential loss resulting from the use of the elements published in the report.

The analytical reports issued may be modified at any time without prior notice, Banca Transilvania and/or its subsidiaries reserving the right to discontinue publication without prior notice. The remuneration of the authors of the analysis reports is in no way affected by the opinions expressed therein. Banca Transilvania, its employees or collaborators or those of its subsidiaries may have exposure on any financial instrument analysed in the report. Reproduction in whole or in part of this report is permitted only by acknowledging the source.

The archive of analytical reports issued by Banca Transilvania/subsidiaries can be consulted by accessing [BT Research](#).

